

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

13–17. april 2020.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

April 2020.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 17.04.2020	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	2.874,56	3,04%	-0,89%
Dow Jones Industrial	SAD	24.242,49	2,21%	-8,34%
NASDAQ	SAD	8.650,14	6,09%	8,18%
Dax 30	Nemačka	10.625,78	0,58%	-12,57%
CAC 40	Francuska	4.499,01	-0,17%	-19,13%
FTSE 100	Velika Britanija	5.786,96	-0,95%	-22,54%
NIKKEI 225	Japan	19.498,50	2,05%	-10,69%
Shanghai Composite	Kina	2.796,63	1,50%	-13,01%

* Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u bp	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,71%	-4,7	-13,7
	10y	-0,48%	-12,4	-55,5
Francuska	2y	-0,50%	2,4	1,3
	10y	0,03%	-7,4	-39,6
Španija	2y	0,05%	9,9	38,1
	10y	0,81%	3,4	-29,1
Italija	2y	0,88%	26,5	38,2
	10y	1,79%	20,2	-82,1
UK	2y	0,09%	5,2	-69,7
	10y	0,30%	-0,2	-93,2
SAD	2y	0,21%	-2,1	-219,5
	10y	0,64%	-7,8	-195,1
Kanada	2y	0,35%	-4,0	-130,6
	10y	0,64%	-11,6	-115,6
Japan	2y	-0,14%	3,8	0,7
	10y	0,02%	1,7	3,0

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena EUR u %			Kurs	Promena USD u %		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0867	-0,75%	-3,80%	USD/EUR	0,9202	0,76%	3,95%
EUR/GBP	0,8695	-0,88%	0,35%	USD/GBP	0,8001	-0,15%	4,32%
EUR/CHF	1,0515	-0,42%	-7,89%	USD/CHF	0,9676	0,34%	-4,25%
EUR/JPY	116,93	-1,45%	-7,55%	USD/JPY	107,60	-0,71%	-3,93%
EUR/CAD	1,5254	-0,26%	1,21%	USD/CAD	1,4037	0,49%	5,19%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR			LIBOR								
	nivo u %	promena u bp		nivo u %	promena u bp		nivo u %	promena u bp		nivo u %	promena u bp	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,54%	-0,2	/	0,03%	2,0	-247,0	0,06%	-0,2	-64,4	-0,66%	-0,1	7,7
1M	-0,43%	-4,7	-6,6	0,67%	-14,1	-181,5	0,25%	1,1	-48,0	-0,72%	1,1	6,6
3M	-0,24%	-2,3	6,8	1,11%	-11,0	-148,3	0,66%	-2,0	-16,7	-0,59%	0,0	13,0
6M	-0,20%	-1,6	3,7	1,10%	-12,3	-153,1	0,72%	-0,7	-22,5	-0,53%	-2,2	12,1
12M	-0,11%	-1,8	0,7	0,98%	-6,9	-178,0	0,89%	5,4	-21,0	-0,44%	-2,9	7,2

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci, a €STR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.

Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q2 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12.09.19.	30.04.20.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15.03.20.	29.04.20.	0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19.03.20.	07.05.20.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27.03.20.	03.06.20.	0,25
Švajcarska nacionalna banka	-0,75	-0,50	15.01.15.	18.06.20.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,75% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,0812 do 1,0991 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0834 do 1,0965 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U prvoj polovini nedelje, evro je nastavio blago da jača prema dolaru usled nastavka smanjene averzije tržišnih učesnika prema riziku nakon novih vesti o znakovima stabilizacije situacije oko virusa korona u evropskim zemljama koje su najteže pogođene i najavama da će se početi s postepenim otvaranjem ekonomija i ublažavanjem ograničenja uvedenih protiv širenja virusa. S druge strane, dolar je i dalje bio pod deprecijacijskim pritiskom nakon što je FED krajem prošle nedelje najavio dodatne mere podrške privredi SAD, putem novog programa pomoći vrednog 2.300 milijardi dolara.

Maksimalnu vrednost na zatvaranju tokom ovog perioda kurs EUR/USD imao je u utorak 14. aprila, kada je dostigao nivo od 1,0965 dolara za evro.

U izveštajnom periodu evro je oslabio prema dolaru za 0,75%.

Međutim, u drugoj polovini nedelje objavljeni ekonomski pokazatelji o stanju ekonomije SAD ukazuju na to da aktuelna globalna pandemija ima mnogo gori efekat na američku privredu nego finansijska kriza od pre desetak godina, što je ponovo pojačalo zabrinutost tržišnih učesnika i pojačalo averziju prema riziku, pa je dolar, kao sigurna valuta, ponovo počeo da jača prema evru.

Maloprodaja u SAD martu je za 8,7% bila niža nego u prethodnom mesecu, što je najveći pad od 1992, od kada se ovaj pokazatelj prati. Industrijska proizvodnja u SAD u martu smanjena je za 5,4%, što je najviše od 1946. godine. Pokazatelj proizvodne aktivnosti u oblasti koje pokriva FED iz Njujorka (*Empire Manufacturing*) za april smanjen je za 56,7 poena, na -78,2 što je najniži nivo u istoriji i najveći mesečni pad do sada. Broj ljudi koji se prvi put javljaju za pomoć u slučaju nezaposlenosti (*Initial Jobless Claims*) u toku protekle nedelje (zaključno sa 11. aprilom) iznosio je 5,25 miliona. Ako se gledaju poslednje četiri nedelje, ukupan broj prijava iznosio je oko 22 miliona, što je jednako broju otvorenih radnih mesta u SAD nakon velike finansijske krize, odnosno za poslednjih 11 godina.

S druge strane, i evro je bio pod pritiskom, jer poslednji objavljeni podaci ukazuju na veliki pad aktivnosti u zoni evra, uz pogoršanje na tržištu rada. Po rečima predsednika ECB-a Kristin Lagard, neizvesnosti su velike i nije moguće precizno predvideti trajanje recesije. Inflacija u zoni evra trenutno je na niskom nivou, a očekuje se dodatni pad u narednom periodu.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

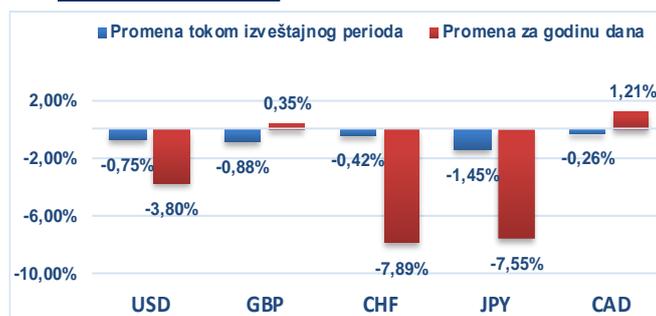
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Izvor: Bloomberg.

U takvim okolnostima, kurs EUR/USD je na kraju dana u četvrtak, 16. aprila, imao vrednost 1,0834 dolara za evro, što je najniža vrednost za ovaj izveštajni period.

Poslednjeg dana perioda, evro je ponovo blago ojačao nakon što su izjave predsednika SAD Trampa da je u SAD prošao vrh epidemije i da je moguće skoro postepeno otvaranje ekonomije i određeno ublažavanje restriktivnih mera donekle pojačale optimizam na tržištu, pa je kurs EUR/USD izveštajni period završio na nivou od 1,0867 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom nedelje blago su pali na delu krive od dve do pet godina, dok se kod kratkoročnih instrumenata i obveznica duže ročnosti beleži nešto veći pad prinosa. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 2 b.p. (na 0,21%), a prinos desetogodišnje obveznice za oko 8 b.p. (na 0,64%). S druge strane, najvažniji indeksi akcija u SAD – S&P 500, Dow Jones i NASDAQ Composite – nastavili su da se blago oporavljaju, nakon nešto većeg rasta u nedelji pre. Na takva kretanje na tržištu uticali su znaci usporavanja širenja epidemije virusa korona i najave postepenog otvaranja privrede u SAD, kao i efekti do sada preduzetih fiskalnih i monetarnih mera.

Ekonomski podaci objavljeni tokom nedelje potvrdili su procene da je u martu došlo do snažnog pada ekonomske aktivnosti i velikog pada zaposlenosti u SAD, kao i da se u aprilu dodatno pogoršalo stanje.

Maloprodaja je u martu bila za 8,7% manja nego u prethodnom mesecu, što je najveći pad od 1992, od kada se prati ovaj pokazatelj, jer je širenje epidemije primoralo hiljade trgovaca da zatvore svoje prodavnice, a milione Amerikanaca ostavilo bez prihoda. U odnosu na prethodni mesec, prodaja u martu opala je u osam (od ukupno 13) kategorija, a posebno je bio izražen u kategorijama garderobe (-50,1%), nameštaja (-26,8%), restorana i barova (-26,5%), kao i kod automobila i delova (-25,6%). Takođe, znatno je pala vrednost prodaje benzina (-17,2%), što je delom posledica slabije tražnje, a delom znatnog smanjenja cena goriva na pumpama – na najniži nivo od početka 2016. godine. S druge strane, najviše je porasla prodaja hrane i pića (+25,6%) usled stvaranja zaliha osnovnih životnih namirnica. Zbog poremećaja u prikupljanju i sezonskog prilagođavanja podataka o maloprodaji, stopa rasta maloprodaje naknadno bi mogla biti revidirana znatno naniže (za oko 7 p.p.), dok se u aprilu može očekivati dodatni snažan pad, s obzirom na to da su mere distanciranja i zatvaranja prodajnih objekata u SAD uvedene tek sredinom marta.

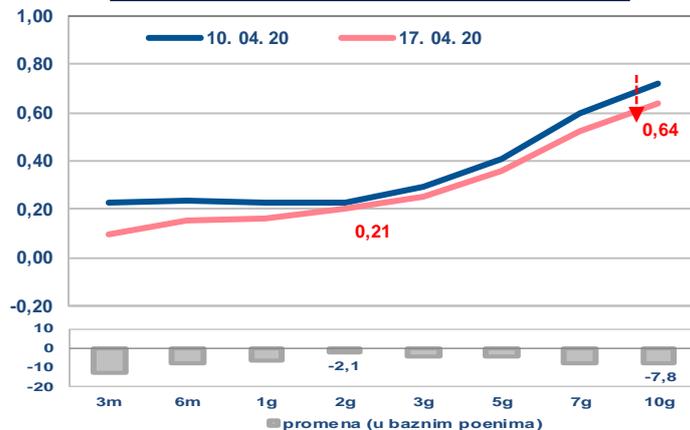
Postoje znaci usporavanja epidemije, ali podaci ukazuju na snažan pad ekonomske aktivnosti u martu i aprilu.

Industrijska proizvodnja u SAD u martu je niža za 5,4% (očekivano -4,0%) nego u prethodnom mesecu, što je najviše od 1946. Proizvodnja prerađivačkog sektora smanjena je za 6,3% (očekivano -4,1%), takođe najviše od 1946. godine, što je najvećim delom posledica snažnog pada proizvodnje motornih vozila od 28%. Aktivnost u komunalnom sektoru smanjena je za 3,9% (nakon rasta od 7% u februaru), dok je aktivnost u rudarskom sektoru smanjena za 2%. Stepenn iskorišćenosti proizvodnih kapaciteta smanjen je na 72,7%, što je najniži nivo od aprila 2010. godine, nakon 77,0% u februaru.

Pokazatelj proizvodne aktivnosti u oblasti koje pokriva FED iz Njujorka (*Empire Manufacturing*) za april smanjen je na -78,2, što je najniži nivo u istoriji, što je daleko ispod prethodnog minimuma od -34,3, koliko je zabeleženo u februaru 2009. tokom finansijske krize, te beleži najveći mesečni pad do sada (za 56,7 poena). Taj pad pokazuje posledice zaustavljanja ekonomske aktivnosti u ovom regionu, koji je svakako najviše pogođen virusom, ali se sličan pad može očekivati i kod ostalih regionalnih pokazatelja proizvodne aktivnosti za april, s obzirom na obavezno zatvaranje većine aktivnosti širom SAD. Snažan pad zabeležen je kod komponenti novih porudžbina, zaliha, broja zaposlenih i radnih sati.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10

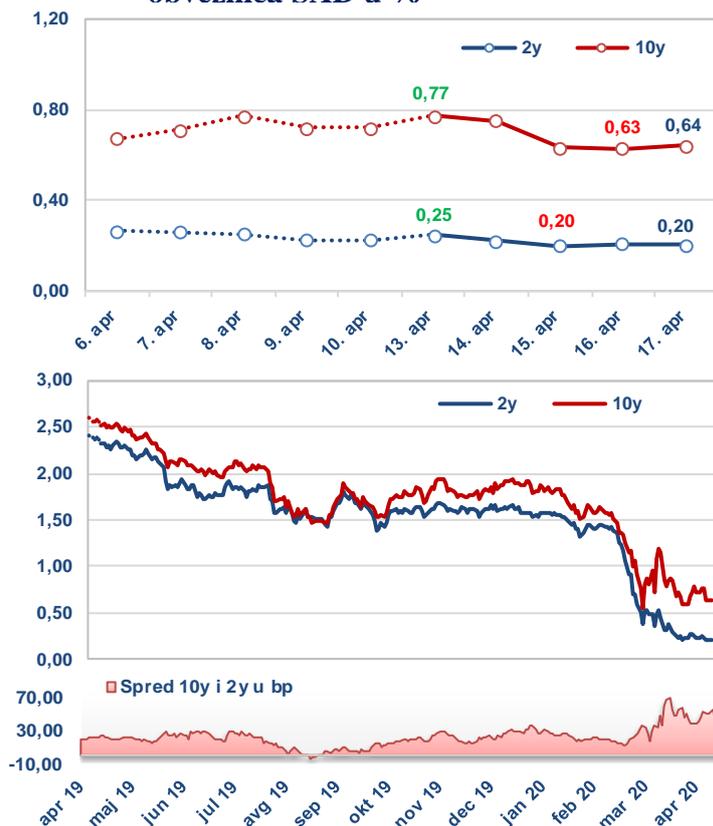
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta maloprodaje, MoM	Mar	-8,0%	-8,7%	-0,4%
Stopa rasta industrijske proizvodnje, MoM	Mar	-4,0%	-5,4%	0,5%
Pokazatelj proizvodne aktivnosti u oblasti FED NY (<i>Empire Manufacturing</i>)	Apr	-35,0	-78,2	-21,5

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su duž cele krive, uz nešto veći pad prinosa obveznica duže ročnosti. U isto vreme, prinosi tzv. perifernih zemalja zone evra su povećani. Takvo kretanje prinosa posledica je nezadovoljstva postignutim dogovorom na nivou EU, uz oštre kritike italijanskog premijera Kontea, koji je rekao da Italija neće aplicirati za dobijanje kredita u okviru fonda ESM. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 5 b.p., na $-0,71\%$, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 12 b.p., na $-0,48\%$.

Tokom izveštajnog perioda MMF i Bloomberg objavili su nove procene za BDP, odnosno inflaciju u zoni evra u narednom periodu. Prema procenama MMF-a, globalni pad ekonomske aktivnosti iznosiće 3% u 2020. (prethodno očekivan rast od 3,3%), što će biti najveći pad od Velike depresije (i daleko veći od pada tokom 2009. od 0,1%), dok se za zonu evra očekuje pad od 7,5%. MMF očekuje privredni rast u zoni evra od 4,7% u narednoj godini. Prema istraživanju koje je sproveo Bloomberg, BDP u zoni evra smanjiće se u ovoj godini za 5,2%, dok se za naredne dve godine očekuje rast od 4,4% i 1,6%, respektivno. U odnosu na prethodno istraživanje, procene za ovu godinu smanjene su za 5,8 p.p. (prethodno očekivan rast od 0,6%). U prvom i drugom tromesečju ove godine očekuje se pad BDP-a od 2,9% i 8,3%. Procene inflacije iznose 0,5%, 1,3% i 1,5% za ovu i naredne dve godine, respektivno, i smanjene su u odnosu na prethodno istraživanje sa 1,1%, 1,4% i 1,8%, respektivno. Bazna inflacija iznosiće 0,9% u 2020, 1,1% u 2021. i 1,5% u 2022. godini, pri čemu su procene za sve tri godine niže nego prethodne godine (sa 1,2%, 1,3% i 1,7%, respektivno). Takođe, očekuje se da do kraja trećeg tromesečja 2022. (do kraja perioda na koji se odnosi istraživanje) stopa na depozitne olakšice ostane nepromenjena (na nivou od $-0,50\%$). Revidirane procene stope rasta BDP-a za Nemačku su $-4,7\%$ u 2020, 4,0% u 2021. i 1,7% u 2022. godini; za Francusku: $-4,7\%$ u 2020, 4,4% u 2021. i 2,2% u 2022, dok se za Italiju očekuje: $-7,3\%$ u 2020, 4,2% u 2021. i 1,4% u 2022. godini.

MMF – pad BDP-a u zoni evra 7,5% u 2020. godini

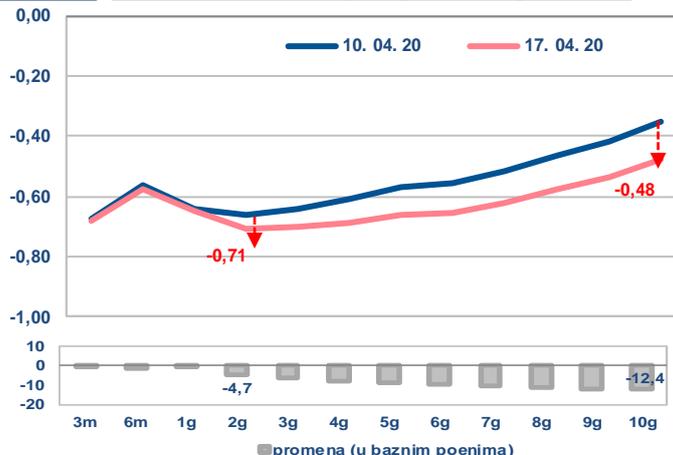
Industrijska proizvodnja u zoni evra smanjena je za 0,1% u februaru, mesecu pre nego što su mere za suzbijanje širenja virusa korona uvedene širom zemalja članica (tokom januara zabeležen je rast od 2,3%). Na godišnjem nivou, industrijska proizvodnja je smanjena za 1,9%, nakon pada od 1,7% u januaru. Među najvećim privredama, proizvodnja je bila veća u Nemačkoj i Francuskoj u odnosu na januar, iako se stopa rasta smanjila, dok je u Italiji, koja je bila prva pogođena krizom zbog virusa korona krajem februara, proizvodnja smanjena za 1,2%.

Lagard: Ako zatreba, ECB je spremna na dodatne mere.

Predsednik ECB-a Kristin Lagard rekla je da poslednji objavljeni podaci ukazuju na veliki pad aktivnosti u zoni evra, uz pogoršanje na tržištu rada. Neizvesnosti su velike i nije moguće precizno predvideti trajanje recesije i oporavak nakon toga. Inflacija je trenutno na niskom nivou, a očekuje se dodatni pad u narednom periodu. ECB je tokom marta donela niz mera koji uključuju dodatne neto kupovine, ukupno 1.100 milijardi evra do kraja 2020, kao i veću fleksibilnost programa i proširenje liste dozvoljenih instrumenata, povoljnije uslove za odobravanje kredita banaka u okviru TLTRO i LTRO. Ipak, ECB je spremna i na dodatne mere, uključujući povećanje obima i trajanje neto kupovina aktive.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta cena, zona evra, finalno, YoY	Mar	0,7%	0,7%	0,7%
Stopa rasta cena, Nemačka, finalno, YoY	Mar	1,3%	1,3%	1,3%
Industrijska proizvodnja, zona evra, MoM	Feb	-0,1%	-0,1%	2,3%

Izvor: Bloomberg.

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke u %

1.14

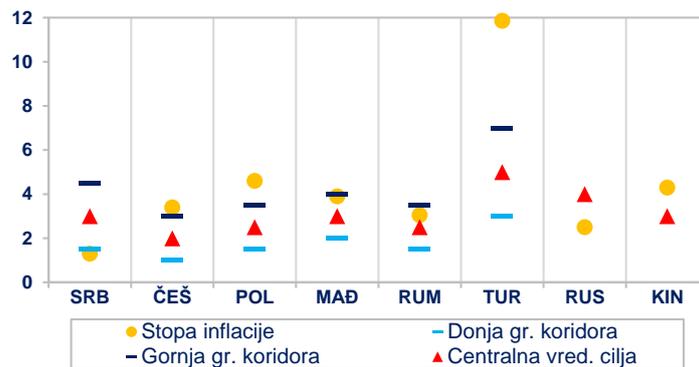
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

Centralne banke	RKS (u %)**	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj Q2, %)*
Srbija (NBS)	1,50	-0,25	9.4.20	7.5.20	-
Češka (CNB)	1,00	-0,75	26.3.20	7.5.20	-
Poljska (NBP)	0,50	-0,50	8.4.20	6.5.20	-
Mađarska (MNB)	0,90	-0,15	24.5.16	28.4.20	-
Rumunija (NBR)	2,00	-0,50	20.3.20	n/a	-
Turska (CBRT)	8,75	-1,00	22.4.20	21.5.20	-
Rusija (CBR)	6,00	-0,25	7.2.20	24.4.20	-
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	-

Izvor: Bloomberg / * još uvek nisu realizovane ankete za drugo tromesečje Promena referentne stope CBRT zabeležena je nakon izveštajnog perioda (ovu odluku ćemo detaljnije obuhvatiti u narednom izveštaju).

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg/sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Prema najnovijim projekcijama MMF-a, objavljenim u aprilskom izveštaju *World Economic Outlook*, za region evropskih zemalja u razvoju u 2020. godini očekuje se pad ekonomske aktivnosti od -5,2% (prethodno očekivan rast 2,6%). U segmentu zemalja u regionu koje posmatramo, najznačajnije smanjenje BDP-a u ovoj godini očekuje se u Hrvatskoj (-9,0%) i Rusiji (-5,5%), dok se najumereniji pad ekonomske aktivnosti očekuje u Srbiji (-3,0%).

Početkom izveštajnog perioda objavljeni su podaci o stopama inflacije u Češkoj i Poljskoj za mart. Stopa inflacije u Češkoj bila je na nivou od 3,4% YoY, ispod nivoa od 3,7% YoY iz februara, ali se još uvek nalazi iznad gornje granice ciljanog raspona centralne banke Češke (3,0%). Stopa inflacije u Poljskoj u martu bila je na nivou od 4,6% YoY, ispod nivoa od 4,7% YoY iz februara i takođe se nalazi iznad gornje granice cilja centralne banke Poljske (3,5%). Na smanjenje stope inflacije u obe zemlje prvenstveno je uticalo smanjenje cena goriva, dok je u suprotnom smeru delovalo povećanje cena prehrambenih proizvoda.

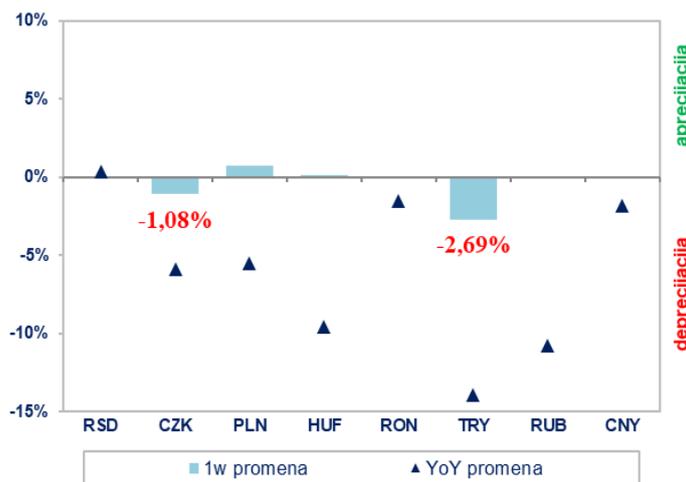
Narodna banka Hrvatske 15. aprila uspostavila je sa ECB-om deviznu svop liniju, kojom se omogućava razmena kune za evro, u ukupnom iznosu do 2 milijarde evra, a koja se po potrebi može aktivirati. Predstavnici Narodne banke Hrvatske istakli su da će ugovorena svop linija biti aktivna do kraja 2020. godine, uz mogućnost daljeg produženja.

Premijer Bugarske Borisov izjavio je da smatra da je, u uslovima pandemije virusa korona, odlaganje pristupa mehanizmu deviznih kurseva (*Exchange Rate Mechanism – ERM II*) i bankarskoj uniji, koje je ranije najavljeno, greška, kao i da je ubeđen da bi Bugarska bila spremna da pristupi mehanizmu *ERM II* i bankarskoj uniji bez odlaganja. Bugarska je takođe podnela zahtev za uspostavljanje devizne svop linije sa ECB-om, koji se trenutno razmatra.

Centralna banka Kine je 15. aprila smanjila kamatnu stopu na jednogodišnje pozajmice (*Medium-Term Lending Facility – MLF*) za 20 b.p., na nivo od 2,95%. Stopa rasta BDP-a u Kini u prvom tromesečju 2020. bila je negativna (-6,8% YoY), prvi put od 1976. godine. U prvom tromesečju je zabeležen pad fiksnih investicija za 16,1% YoY, kao i pad industrijske proizvodnje za 8,4% YoY, uz umereni oporavak oba pokazatelja tokom marta. Najviše je pogođena aktivnost maloprodaje, koja je u martu smanjena za 15,8% YoY, nakon smanjenja od 19,0% u periodu januar-februar. MMF je smanjio projekciju rasta Kine za 2020. na 1,2% (prethodno 6,0%).

Agencija *Fitch* je 17. aprila vanrednom ocenom smanjila izgleda za poboljšanje kreditnog rejtinga Rumunije sa stabilnih na negativne (*BBB-*), u uslovima istovremeno očekivanog usporavanja rasta BDP-a i povećanja deficita budžeta na nivo od oko 8% BDP-a.

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS)

2.4 Prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u lokalnoj valuti

	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	2,923	-1,60	-190,70
Češka	1,325	-8,20	-68,10
Poljska	1,445	-3,90	-147,10
Mađarska	2,642	-29,20	-86,50
Rumunija	4,882	-16,30	-23,60
Turska	13,170	100,00	-326,00
Rusija	6,690	-37,50	-189,50
Kina	2,532	1,90	-83,10

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je smanjena za 0,45%. Cena zlata se kretala u rasponu od 1.687,09 do 1.734,22, američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

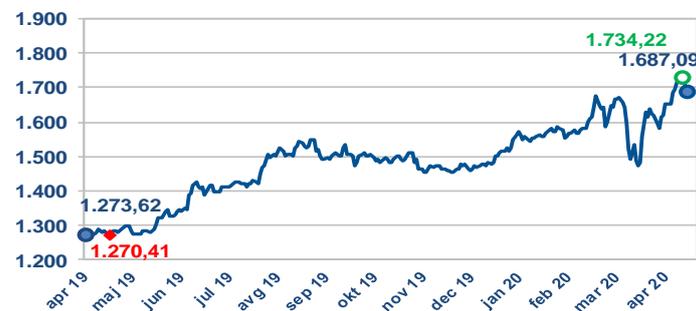
Cena zlata je početkom izveštajnog perioda rasla do nivoa na kojima je bila krajem 2012. godine. Razlog za to je bio strah od naglog usporavanja globalne privrede, kao i brojne mere upumpavanja likvidnosti od strane centralnih banka širom sveta. Sredinom nedelje cena zlata je smanjena pod uticajem aprecijacije američke valute, ali je i dalje ostala na nivoima iznad 1.700 dolara po finoj unci zlata usled zabrinutosti investitora od globalne recesije zbog posledica virusa korona.

Cena zlata je smanjena za 45% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.687,09 dolara po unci.

Na pad cene zlata krajem nedelje znatno su uticali signali da širenje virusa usporava, čime je ublažena tražnja za sigurnim klasama aktive, poput zlata. Prema pojedinim analitičarima, dugoročni izgledi za cenu zlata i dalje su usmereni ka rastu cene tog plemenitog metala. **Cena zlata je poslednjeg dana ovog izveštajnog perioda bila 1.687,09 dolara po unci.**

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda smanjena je cena nafte tipa brent za 8,67%. Cena nafte tipa brent kretala se u rasponu od 22,14 do 27,05 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Cena nafte je na početku izveštajnog perioda porasla, nakon okončanja višednevnih pregovora članica grupe *OPEC+* i postignutog sporazuma o smanjenju proizvodnje nafte za 9,7 miliona barela dnevno. Smanjenje proizvodnje trebalo bi da počne pre 1. maja, a trajalo bi do kraja juna. Inicijalni plan smanjenja za 10 miliona barela dnevno (oko 10% svetske isporuke nafte) nije usvojen zbog protivljenja Meksika da smanji proizvodnju u traženom obimu (umesto prvobitno planiranih 400.000, Meksiko će proizvodnju smanjiti za 100.000 barela dnevno). Sporazumom se takođe završava cenovni rat između S. Arabije i Rusije, a *OPEC* je izrazio nadu da će i države izvan grupacije (SAD, Kanada i Norveška) takođe smanjiti proizvodnju i tako dodatno podržati rast cene nafte u narednom periodu.

Cena nafte je smanjena za 8,67% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 24,01 dolar po barelu.

Do sredine nedelje cena nafte je padala, jer tržišni učesnici nisu bili uvereni da će dogovoreno rekordno smanjenje biti dovoljno za uravnoteženje tržišta, dok se krajem nedelje cena blago oporavila.

Međunarodna agencija za energetiku iznelaje procenu da će dnevna globalna tražnja za naftom u aprilu biti za 29 miliona barela manja nego u istom mesecu prethodne godine i biti na najnižem nivou od 1995, dok se za celu 2020. godinu očekuje oko 9,3 miliona barela manja dnevna tražnja nego u 2019. godini.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.